

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2022 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny- Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Brygida Łagodzińska

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2022 w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. M. i B. M.

przeciwko (...) spółka z o.o. w P.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Szamotułach

z dnia 8 czerwca 2022 roku

sygn. akt I C 583/18

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 450 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Brygida Łagodzińska

UZASADNIENIE

Powodowie E. M. i B. M. w pozwie przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wnieśli o zasądzenie kwoty 5 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów w postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Rejonowy w Szamotułach wyrokiem z dnia 8 czerwca 2022 roku w punkcie 1. zasądził od pozwanego (...) sp. z o.o. w P. na rzecz powodów E. M. i B. M. kwotę 5 000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 września 2018 r. do dnia zapłaty; w punkcie 2. w pozostałym zakresie powództwo oddalił, w punkcie 3. zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 2 684 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 934 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz w punkcie 4. nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Szamotułach kwotę 3 703,45 zł tytułem kosztów sądowych.

Apelację od wyroku wniósł pozwany, zaskarżając orzeczenie w części w punktach 1,3 i 4. Wyrokowi zarzucił:

- naruszenie art. 233§1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, że pozwany w okresie od 1 grudnia 2007 roku do 1 grudnia 2017 roku korzystał bezumownie z nieruchomości powodów w obszarze i zakresie odpowiadającym ustanowionej służebności przesyłu zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w S. z dnia 10 kwietnia 2017 roku podczas gdy faktycznie wykorzystywany obszar w tym okresie był mniejszy oraz nieuwzględnienie dokumentu (...)i nie przeprowadzenie dowodu z dokumentu na fakt mający dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie tj. ustalenia obszaru zajmowanego przez pozwanego w spornym okresie,

- naruszenie art. 233§1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. i 285 k.p.c. poprzez uznanie za prawidłowe przyjęcie przez biegłego obszaru bezumownego korzystania z nieruchomości powodów tak jak dla obszaru ustanowionej służebności, co nie odpowiada faktycznej powierzchni nieruchomości bezumownie wykorzystywanej przez pozwanego w spornym okresie,

- naruszenie prawa materialnego art. 118 k.c. i uznanie, że do roszczenia powodów nie ma zastosowania okres 3 letni przedawnienia jak dla roszczeń związanych z działalnością gospodarczą.

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed Sądem I instancji oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Zarzut przedawnienia roszczenia nie zasługiwał na uwzględnienie. Sąd pierwszej instancji odniósł się do zarzutu przedawnienia, który został już podniesiony przed Sądem Rejonowym. Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wyroku Sądu pierwszej instancji. Brak podstaw do uznania, że roszczenie powodów związane jest prowadzeniem działalności gospodarczej. Powodowie będący właścicielami przedmiotowej nieruchomości są osobami fizycznymi. Okoliczność wynikająca z ustaleń Sądu Rejonowego w (...) w sprawie (...) o ustanowienie służebności przesyłu, że nieruchomość wykorzystywana jest przez właścicieli w celu prowadzenia działalności gospodarczej, którzy prowadzą na niej pole kempingowe, stan taki miał miejsce od lat 2001 – 2002, wcześniej nieruchomość była wykorzystywana na cele rolnicze, nie uzasadnia twierdzenia, że termin przedawnienia wynosi 3 lata. Roszczenie o zapłatę z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, związane z posadowieniem urządzeń elektroenergetycznych, która to nieruchomość jest własnością osób fizycznych nie jest roszczeniem związanym z działalnością gospodarczą powodów – prowadzeniem pola kempingowego.

Co do zarzutu nieuwzględnienia dokumentu (...)oraz w konsekwencji

niezasadne uznanie obszaru bezumownego korzystania z nieruchomości powodów tak jak dla obszaru ustanowionej służebności, co nie odpowiada faktycznej powierzchni nieruchomości bezumownie wykorzystywanej przez pozwanego w spornym okresie, zarzut ten okazał się również niezasadny. Dokument przedłożony przez apelującego przed Sądem Rejonowym stanowią wytyczne, które zostały opracowane przez zespół osób reprezentujących (...) spółka z o.o., (...) SA, (...) SA, (...) spółka z o.o., (...) SA i (...), nie może on stanowić podstawy do ustalenia w okolicznościach przedmiotowej sprawy obszaru korzystania z nieruchomości przez pozwanego. Przede wszystkim jest to dokument wewnętrzny, którego celem było ujednoczenie określania pasa służebności przesyłu z uwagi na rozbieżności w jego określaniu, jego zadaniem było ujednoczenie metod wyznaczania tego pasa. Zauważyć należy, że jest to tylko dokument wewnętrzny pozwanego. Służebność przesyłu została ustanowiona postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2017 roku. Brak podstaw aby obecnie inaczej oceniać ingerencję w nieruchomość oraz przyjmować inny pas dla służebności przesyłu oraz inny dla ustalenia wysokości bezumownego korzystania z nieruchomości. Biegły sądowy A. R. wskazał, że ustalając wysokość odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości

określając powierzchnię pasa bezumownego korzystania oparł się na opinii z dnia 29 listopada 2016 roku biegłego geodety J. M. na okoliczność możliwego przebiegu i zaznaczenia go na mapie sporządzonej przy dokonywaniu wpisu w księgach wieczystych, służebności przesyłu polegającej na korzystaniu przez uczestnika z urzędnika w postaci napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV znajdującego się na nieruchomości. W opinii tej obszar pasa technologicznego został ustalony w oparciu o normę PN-E-051000-1:2000. Sąd Rejonowy w S. ustanawiając służebność przesyłu postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2017 roku przebieg służebności ustalił właśnie na obszarze zaznaczonym na mapie sporządzonej przez biegłego sądowego geodetę J. M., do której odniósł się biegły w przedmiotowej sprawie. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 sierpnia 2022 roku ICSK 1698/22 uznał, że korzystający z nieruchomości bez tytułu prawnego ma obowiązek uiścić właścicielowi nieruchomości taką, co do zasady, kwotę, jaką musiałby zapłacić, gdyby jego posiadanie opierało się na prawie. Jeśli władztwo odpowiada zatem władztwu wynikającemu ze służebności przesyłu, a przed wprowadzeniem jej do porządku prawnego - stosownej służebności gruntowej, wynagrodzenie za bezumowne korzystanie powinno odpowiadać wynagrodzeniu, jakie posiadając tytuł do korzystania z nieruchomości posiadacz uiściłby na rzecz właściciela, a jego wysokość uwzględniać powinna stopień ingerencji w prawo własności właściciela. Roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości kierowane przez właściciela przeciwko przedsiębiorstwu przesyłowemu powinno obejmować taki sam teren, jak wynagrodzenie za ustanowienie służebności. Granice przedmiotowe korzystania nie ulegają bowiem zmianie, powstaje tylko tytuł prawny. Wobec powyższego brak było podstaw do uznania węższego zakresu obszaru bezumownego korzystania z nieruchomości względem ustanowionego pasa służebności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi pozwanego jako stronę przegrywającą. Powodowie ponieśli koszty zastępstwa procesowego w kwocie 450 zł ustalone na podstawie §10 ust. 1 pkt 1 w zw. z §2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Brygida Łagodzińska